

Gammalsvenskbybor på besök hos Brolins

- Vi är oändligt tacksamma mot Tage och Lena Brolin som bjudit hit oss och hjälpt oss så mycket under de svåra år vi upplevt sedan Ukraina blev självständigt. Och mot Gud som höll sin hand över oss under resan hit.

73-åriga Elsa Utas och 67-åriga Maria Malmas besöker i dagarna för första gången Tage och Lena Brolin i Främmestad. På hemresan efter sitt tionde besök i Gammalsvenskby bjöd Tage de båda svenskätlingarna liksom 53-åriga prästen Alexander Kvitka och snart 50-åriga läkaren Natalja Zablude att åka med honom och hans medresenärer i bussen till Sverige. Och bo hos Tage och Lena i Bäckaskog, Främmestad.

Elsa och Maria inte bara talar såväl svenska och tyska som ukrainska och ryska utan sjunger även charmfullt på alla språken. Vid NLT:s besök i det brolinska köket på torsdagen sjöng de både Edelweiss på tyska och Vi äro musikanter alltifrån Berislav, på svenska.

- Berislav är en ort fyra mil från Gammalsvenskby, berättar Tage Brolin just som det ringer på dörren och Martha och Bengt Åkerblom från Hult. Eksjö kommer in. De skall skjut-sa Elsa och Maria till Marthas syster Signe Johansson i Trollhättan. Signe, liksom Martha, bodde som liten i Gammalsvenskby och var skolkamrat med Elsa som ännu inte vet att hon snart skall få återse Signe.

Elsa föddes faktiskt i Sverige, på

- Vi är musikanter alltifrån Berislav, sjunger Elsa Utas och Maria Matmas härför Natalja Zablude, Alexander Kvitka, samt Tage och Lena Brolin och vovven Viktor.

det trettioettionde året", som hon uttrycker det när hon menar 1931. Hennes föräldrar fanns bland de många Gammalsvenskbybor som 1929 trodde livet skulle bli lättare i Sverige och den 1 augusti det året kom till Sverige.

- Alltsedan dess har Hemkomstens Dag firats av Svenskbyföreningen i Roma på Gotland och i år skall vi fira 75-årsjubileum med dem där, berättar damerna.

Marias far Emil bodde i Roma från 1945,

då han flydde dit från Tyskland via Finland, till sin död 1983. 1945 fördes Maria med sin mor och fyra syskon till arbetsläger i Sibirien där tre av syskonen dog. De hade dessförinnan, liksom Elsas familj, varit i läger i Tyskland där de tvångsarbetat i jordbruk.

- Vi sådde, rensade och skördade morötter dagarna i ända.

- 1975 träffade jag och min bror Johannes fem på svenska fastlandet.

- Och på söndag skall vi hälsa på min brorsdotter Ludmila, Hon är 31 år och har bott i Täby sedan 1995, berättar Maria.

- Lördagen före firandet av Hemkomstens Dag skall vi vara med på en fest i Svenskbyföreningens samlingslokal och på söndagen på den gudstjänst som firas varje 1 augusti i Roma kyrka.

Här ses Elsa Utas och Maria Malmas längst fram och bakom dem Martha och Bengt Åkerblom samt Natalja Zablude, Alexander Kvitka och Tage Brolin.

Efter ytterligare en tids vistelse i Främmestad går färden till Malmö där de skall få möta Sven Bjerlestam som ägnar sig åt att försöka få igång jordbruket i Gammalsvenskby igen.

- Av den kolchos som det förr fanns 2 000 kor och 5 000 grisar och sysselsatte 600 personer återstår nu bara ruiner, suckar Elsa och Maria som den 6 augusti äntrar färjan i Karlskrona för färden hem via Polen.